

reinder bruinsma

ALMEN
ALFABET
TEOLOGI

Copyright © 2018: Reinder Bruinsma

Forsidedesign/sidelayout: Ruud Kieboom

Udgivet af: Building Safe Spaces for Everyone – The Coracle Project

Kopier af den oprindelige artikel kan bestilles gennem: Building Safe Spaces for Everyone –
katgurian@aol.com

Kommentarer eller spørgsmål kan sendes til: katgurian@aol.com

Dansk oversættelse af: Nadia Lundqvist Frydensbjerg,

Dansk udgave sponsoreret af Mette Tofterup og kan bestilles via mette@ahnfeldt.dk

Indledning

At skrive om homoseksualitet og ”alternativ” seksuel orientering er ikke helt uden risiko for en heteroseksuel mand. For hvordan kan jeg nogensinde gøre mig forhåbninger om at forstå de udfordringer, som ikke-heteroseksuelle må stå ansigt til ansigt med? Og med min baggrund er udfordringen kun endnu større.

Jeg er en ældre borger, der voksede op i en tid, hvor man nærmest ikke snakkede om homoseksualitet. Derudover

kommer jeg fra en religiøs trosretning, som traditionelt har lært sine medlemmer, at den eneste tilladte form for sex ifølge Biblen er mellem en mand og en kvinde, efter at de er blevet gift. Indtil for et par årtier siden var mine synspunkter i store træk i overensstemmelse med flertallets i Syvendedags Adventistkirken – som er den trosretning, jeg tilhører, og hvor jeg har tjent som præst i næsten et halvt århundrede.

Reinder Bruinsma

Jeg har ændret min opfattelse af ikke-heteroseksualitet på mange områder. Den ændring kom ikke fra den ene dag til den anden, men var resultatet af en lang rejse. En vigtig faktor i processen var, at jeg gradvist lærte at læse Biblen på en anden måde. Jeg begyndte langsomt at forstå, at metoden med at bruge Biblens skriftsteder som bevisførelse – hvor man tager et antal udvalgte tekster for pålydende og sætter dem sammen på en bestemt måde for at understrege et etableret synspunkt eller en doktrin – ikke yder Biblens underliggende budskab retfærdighed. Metoden negligerer derimod ofte den historiske og kulturelle kontekst, som teksterne er en del af. Det begyndte at gå op for mig, at de bibeltekster, der bruges til at banke folk på plads og fordømme ethvert parforhold mellem to personer af samme køn, slet ikke er så entydige, som mange gør dem til.

Den vigtigste faktor i processen var dog, at jeg begyndte at mødes med homoseksuelle mænd og kvinder. Mange af dem er nuværende eller tidligere medlemmer i min kirke. Jeg fandt ud af, at disse mennesker ikke er den type mænd og kvinder, der passer ind i det billede, som mange har af homoseksuelle, og som stammer fra Pride-parader og rygter om det såkaldte homo-miljø; altså mennesker, som lever ekstremt udsvævende og overfladiske liv. Nej, mange af de homoseksuelle mænd og kvinder, som jeg lærte at kende, levede i kærlige, faste og forpligtende parforhold med en partner af samme køn. Mange af dem er engagerede kristne. Men beklageligvis har mange oplevet, at de efter at være ”kommet ud af skabet” ikke længere var velkomne i deres kirke eller kunne deltage fuldt ud i kirkens aktiviteter.

Når jeg nu præsenterer denne ”almene alfabet-teologi”, påstår jeg ikke at have svar på alle spørgsmål. Personligt har jeg stadig udfordringer med nogle af implikationerne af teologien, og jeg forventer ikke, at alle heteroseksuelle læsere brat vil ændre synspunkt, når de har læst denne artikel. Jeg håber dog, at den vil være en hjælp for dem, som også er på en rejse mod større accept af andre, der er ”anderledes”, hvad angår seksuel orientering. Og selv hvis vi ikke er enige om den korrekte tolkning af nogle bibeltekster, er det min stærke overbevisning, at vi må anerkende, at de fundamentale kristne værdier er lighed i Kristus og ubetinget kærlighed til hinanden. Det vil altid blive nødt til at være fundamentet for et kristent syn på seksualitet, uanset ens seksuelle orientering.

Zeewolde, Holland, foråret 2018

1. "Alt du behøver er kærlighed"

Denne artikel handler om *almen "alfabet"-teologi*. Men hvad betyder disse tre ord?

- Artiklen er "almen". Mit mål er derfor gøre emnet alment forståeligt og enkelt uden at forenkle noget. Vi vil lede efter vigtige mønstre fremfor at fortabe os i en masse detaljer.
- Teologi betyder bogstavelig talt: "læren om Gud". Når vi taler om Gud, må vi altid være opmærksomme på vores menneskelige begrænsninger. Gud er uendelig, og det er vi ikke. Guds ord er sandhed, mens vores ord – selv når vi taler om sandheden – altid vil forblive mangelfulde menneskelige forsøg på at finde ord for det ubeskrivelige. Selv den mest velformulerende tale om Gud er blot stammen i det guddommelige øre.
- Ordet "alfabet" har at gøre med det faktum, at vores teologi i denne artikel har et særligt fokus: de såkaldte "alfabet"-mennesker, såsom homoseksuelle mænd og kvinder, biseksuelle, transseksuelle og interseksuelle samt andre grupper af mænd og kvinder med en "anderledes" seksuel orientering. Ofte vil vi støde på forkortelsen LGBTI, LGBTQ eller en helt tredje bogstavkombination.

Det grundlæggende princip i al kristen teologi er: *Gud er kærlighed*. Hvis ikke vores teologiske samtale om Gud er grundfæstet i det basale princip, kan den handle om alt muligt, men aldrig om den sande Gud, der åbenbarede sig for os som den højeste genstand for hans kærlighed: Jesus Kristus.

Gud er kærlighed

Mennesket har tilskrevet Gud en lang række egenskaber. Han siges at være evig, alvidende, allestedsnærværende, almægtig og uforanderlig. Han siges også at være tålmodig, retfærdig og tilgivende. Men den altomfavnende beskrivelse af Gud finder vi i Johannesevangeliet 4:16: *Gud er kærlighed*.

Gud har vist denne kærlighed på en ganske konkret måde:

Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne søn til verden, for at vi skal leve ved ham (Johannes' Første Brev 4:9).

For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv (Johannesevangeliet 3:16).

Kristendommens kerne: Kærlighed til Gud og hinanden

Mennesket er skabt i Guds billede, altså i kærlighedens billede (Første Mosebog 1:27). Udover hvad dette ellers måtte betyde, fortæller det os, at kærlighed er et centralt aspekt ved vores menneskelighed. Mennesker er åndelige væsener med mange forskellige evner. Men alle disse evner finder deres højdepunkt i kærligheden (Paulus' Første Brev til Korintherne 13:13).

Guds lære til sine menneskelige skabninger kan opsummeres i ét sublimt budskab, som vi finder både i Det Nye Testamente og Det Gamle Testamente:

Derfor skal du elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke (Femte Mosebog 6:5).

Jesus svarede: »Det første bud er: [...] du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og af hele din styrke.« Dernæst kommer: »Du skal elske din næste som dig selv.« Intet andet bud er større end disse.» (Markus 12:29-31).

Derfor: Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem. Sådan er loven og profeterne (Mattæusevangeliet 7:12).

Vi viser, at vi følger Kristus, når vi viser hinanden kærlighed: *og den, der bliver i kærligheden, bliver i Gud, og Gud bliver i ham* (Johannes' Første Brev 4:16).

Det kan være en udfordring at elske andre, men den kristne kærlighed er ikke selektiv. Den omfatter alle mennesker, selv dem vi anser som vores fjender (Matthæusevangeliet 5:43).

Så det er altså her, vi må begynde i enhver teologisk samtale om Gud, uanset hvilken gruppe mennesker vi taler om: "All you need is love" – det eneste du behøver, er kærlighed. Denne "almene alfabet-teologi" handler om Guds kærlighed til alle mennesker og vores ikke-selektive kærlighed til alle de mennesker, vi møder.

2. Ja, vi er anderledes

Som mennesker har vi meget tilfælles:

- Vi er alle børn af vores himmelske fader: *Har vi ikke alle den samme fader? Er det ikke den samme Gud, der har skabt os?* (Malakias' Bog 2:10).
- I Kristus har alle mennesker samme status: *Her kommer det ikke an på at være jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand og kvinde, for I er alle én i Kristus Jesus* (Paulus' Brev til Galaterne 3:28).
- Vi er alle hele mennesker: *sjælelige væsener*, som forener det fysiske og det åndelige (Første Mosebog 2:7).
- Vi er alle blevet befalet at elske og tage os af hinanden. *Tænk ikke hver især på jeres eget, men tænk alle også på de andres vel* (Paulus' Brev til Filipperne 2:4).
- Guds kærlighed omfatter hver enkelt person. *For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv* (Johannesevangeliet 3:16).
- Vi deler alle det samme håb: *ét legeme og én ånd, ligesom I jo også blev kaldet til ét håb* (Paulus' Brev til Efeserne 4:4).

Gud elsker diversitet

Vi har meget tilfælles, men hver enkelt af os er også unik. Det er en af de grundlæggende egenskaber, der gør os til dem, vi er. Diversitet er ikke noget, vi mennesker har opfundet. Gud er selv en del af diversiteten i kraft af sin egenskab som Gud. Der er én Gud, men Han åbenbarer sig for os som både Fader, Søn og Helligånd. Kristus, vores frelser, legemliggør også en fundamental, men uforklarlig, form for diversitet: Han er fuldkommen guddommelig og fuldkommen menneskelig. Han er *vor store Gud og frelser* (Paulus' Brev til Titus 2:13), men han bliver også beskrevet som en mellemmand, der mægler mellem Gud og menneskene: *mennesket Jesus Kristus* (Paulus' Første Brev til Timotheus 2:5). Det guddommelige bliver i Biblen ofte beskrevet i maskuline vendinger, men i skriftstederne bliver der også benyttet feminine termer. Det er sigende, at et af de hebræiske navne for Gud – El Shaddai – af lingvistikere ofte bliver oversat til "den mange-barmede."

Vi finder en lignende paradoksalt diversitet i det skrevne ord. *Gud* har talt til os gennem *mangfoldige måder*. Biblen er dermed en vigtig kilde til Guds åbenbaring (Brevet til Hebræerne 1:1). Men selvom Gud er den store forfatter, får vi også at vide, at Gud igennem flere århundreder benyttede mange forskellige menneskelige forfattere til at føre sin pen (Peters Andet Brev 1:21), hvilket gør Guds skrevne ord meget forskelligartet og mangfoldig med stor diversitet, ikke kun sprogligt-stilistisk, men også i sin vægtning af indhold og teologi.

Det er også vigtigt at bemærke, at kirken er beregnet til at rumme stor diversitet. Den er som ét legeme med mange forskellige lemmer (Paulus' Første Brev til Korintherne 12:12-27). Derudover er Åndens gaver, som hver enkelt får givet til at opfylde sit kald, også forskelligartede og dermed et udtryk for diversitet (1. Korintherne 12:8-12; Romerbrevet 12:6-8).

Menneskeheden rummer, og vil altid rumme, diversitet

Biblen efterlader ingen tvivl om, at menneskeheden altid har haft en iboende diversitet. Det var ikke noget, der bare tilfældigvis udviklede sig, men det var Guds intention helt fra starten. Første Mosebog kapitel 10 giver os et billede af den menneskelige skabelses diversitet. Den etniske diversitet, som altid har været en del af menneskeligheden, er endda afspejlet i Jesu stamtræ. Interessant nok bliver der i Matthæus' gennemgang af Jesu slægt nævnt en del ikke-israelske kvinder (Matthæusevangeliet 1:1-17). I sin tid på Jorden omgikkes Jesus mænd og kvinder af alle hverv; med jøder og ikke-jøder, fx Samaritanere, en syrisk-fønikisk kvinde og romere.

Kirken skulle imødekomme mennesker fra alle etniske herkomster og kulturer (Apostlenes Gerninger 2 og 15) som svar på Kristi missionsmandat: *Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn* (Matthæusevangeliet 28:19). Guds folk er beskrevet som en stor mangfoldig mængde af *alle folkeslag og stammer, folk og tungemål* (Johannes' Åbenbaring 7:9). Når de bliver indlemmet i det Ny Jerusalem, skal *folkeslagenes herligheder og kostbarheder bringes ind i den* (Johannes' Åbenbaring 21:26).

Seksuel diversitet

Ifølge mange kristne forholder Biblen sig negativt til seksuel diversitet, der rækker ud over forholdet mellem mand og kvinde. Og, som de siger, er enhver anden seksuel aktivitet *pervers* og ikke blot et udtryk for *diversitet*. Der er intet belæg for dette synspunkt i Skriften, selvom et mindre antal bibeltekster ganske ofte bliver citeret for netop at understøtte det. Vi vil senere gennemgå disse tekster, hvor det vil blive tydeligt, at de ikke er så entydige, som de ofte antages at være. Flere af disse tekster adresserer *upassende* homoseksuelle handlinger, lige såvel som mange andre tekster adresserer *upassende* heteroseksuel adfærd! Her må vi dog understrege, at en fordømmelse af nogle former for homoseksuel adfærd ikke også automatisk gælder faste, kærlige parforhold mellem to af samme køn.

Et par bemærkninger om de kastreredes åndelige status kan muligvis være relevant. Kastrerede bliver varmt modtaget i et pagtforhold (Esajas' Bog 56:4-7) og senere også i kirken (fx den etiopiske kastrerede i Apostlenes Gerninger 8:22) på trods af det faktum, at de er "anderledes". Dette kan muligvis indikere, at seksualitet som sådan ikke er afgørende for den åndelige status og ikke forhindrer fuldkommen lighed med alle andre af Guds folk.

3. Mand og kvinde, og...?

Skabelse

Begge skabelsesberetninger (Første og Anden Mosebog) bekræfter, at Gud skabte mennesket som mand og kvinde (Første Mosebog 1:27; 2:21-25).

Derudfra vil de fleste læsere slutte, at seksuel differentiering oprindeligt var begrænset til netop mand og kvinde. Men meningene er delte, og andre har foreslået, at det muligvis er en forhastet konklusion, og at teksten ikke udelukker en vis flydende grænse mellem de to køn. Der er dog intet sted i Biblen, der direkte kan bekræfte det.

I begyndelsen

Gud skabte mennesket i sit billede (Første Mosebog 1:27). Der er dog mange forskellige syn på dette guddommelige billede, da det adskiller mennesket fra resten af skabningerne. Nogle har peget på den menneskelige seksualitet som det essentielle i at være skabt i Guds billede. Andre mener, at det er den menneskelige evne til at tænke abstrakt og kommunikere og/eller den menneskelige kreativitet. Uanset hvad det essentielle ellers måtte være, må det i hvert fald primært omfatte vores menneskelige evne til at give og modtage kærlighed, eftersom Gud er kærlighed.

Det første menneskepar fik en klar opgave. Adam og Eva skulle forvalte den verden, som Gud havde skabt (Første Mosebog 1:28). Derudover fik de besked på at blive "*frugtbare og talrige*", ja selv at "*opfyld[e] jorden*". Det er ikke ensbetydende med, at seksualitet kun var tiltænkt forplantning, ligesom nogle har argumenteret for. Det synspunkt understøtter Biblen ikke.

Der kan rejses mange spørgsmål. Et af dem er, hvorvidt forplantningen på et eller andet tidspunkt ville være ophørt, hvis ikke menneskene havde syndet. Hvad ville der være sket, når Jorden var blevet "fyldt"? Det virker logisk at konkludere, at det ville have påvirket det forplantningsmæssige aspekt af seksualiteten.

Syndens virkelighed

Skabelsesberetningen gør det klart, at synden kom til verden lige efter skabelsen. Beretningen fortæller os, at syndens komme ikke bare påvirkede menneskene, men også dyreriget, eftersom både mennesker, dyr og planter nu var underlagt døden (Første Mosebog 3:18). Andre steder i Biblen er den første synd koblet med al menneskelig synd (Romerbrevet 5:12-21).

Hvad der engang var perfekt, var nu knap så perfekt. Arbejde var ikke længere end ubesværet nydelse (Første Mosebog 3:19). Forholdet mellem mand og kvinde blev negativt påvirket, og fødslen ville blive en smertefuld affære (Første Mosebog 3:16). Derudover blev skam introduceret som koncept (Første Mosebog 3:10-11).

Skyldes ikke-heteroseksuel synd?

Dette er et meget vanskeligt spørgsmål at besvare, og meningene er delte. Efter syndefaldet måtte kvinderne lide under fødslen, og mændenes arbejde blev trættende og anstrengende. Disse omstændigheder skyldtes synd, men ingen kunne jo nogensinde finde på at kalde fødende kvinder for syndere. Og selv hvis en ikke-heteroseksuel orientering skyldes de drastiske ændringer i skaberværket, som synden har medført, betyder det ikke, at man ved at have en sådan orientering dermed bærer en personlig synd. *Synd handler om, hvordan vi lever med vores seksualitet, hvad enten vi er heteroseksuelle eller LGBTQ.*

Hvordan skal vi forholde os til en syndefuld verden?

De fleste (hvis ikke alle) kristne kan blive enige om, at vi må gøre, hvad vi kan for at håndtere de forandringer, som vores syndige verden gennemgår, så optimalt som muligt. Vi accepterer ikke bare, at tingene er, som de er. Sagt på en anden måde:

- Vi gør alt, hvad vi kan, for at gøre vores arbejde mere behageligt, mindre farligt og mindre anstrengende;
- Vi tager medicin for at håndtere sygdom og udskyde døden;
- Vi gør, hvad vi kan for at begrænse fødselens smerte og kontroltab;
- Vi har mulighed for at overvinde barnløshed;
- Vi fjerner torne og tidsler for at øge udbyttet af vores høst.

Hvis vi betragter en ikke-seksuel orientering som en forandring, der opstod som følge af, at den menneskelige seksualitet blev påvirket af synd, må det indikere at:

- Vi må acceptere realiteten af seksuelle forskelle og håndtere disse på en positiv måde.

Hvad er næste skridt?

Det virker logisk at antage, at nogle dele af et syndfrit paradys på ingen måde ville være fortsat for evigt. Døden ville ikke være til stede, men forplantningen ville højst sandsynligt være standset på et tidspunkt. Vi ved ikke, hvordan det ville have påvirket den menneskelige seksualitet. Vi ved dog, at de nuværende former for seksualitet på et tidspunkt vil holde op med at eksistere. Jesus fortæller nemlig sine disciple, at der ikke vil være forskel på køn i Himlen (Matthæusevangeliet 22:23-28).

4. Gud er imødekommende

Biblen tegner et billede af Guds ideal for den menneskelige seksuelle relation som et livslangt forhold mellem en mand og en kvinde. Det er sådan, det var "fra begyndelsen". Den biologiske komplementaritet synes også at pege på dette som den oprindelige plan.

Men alt blev ikke ved med at være perfekt. Det gælder flere forskellige aspekter af menneskelige forhold. Med tiden veg den oprindelige lighed mellem mænd og kvinder til side for en grim virkelighed kendetegnet ved mandlig dominans, som vi nu kalder "det patriarkalske samfund". I mange dele af verden fortsætter kampen mod ulighed mellem kønnene. Social ulighed blev en tragisk realitet, hvor slaveri blev en alt for udbredt praksis. Det blev så indgroet en del af samfundet, at Gud besluttede at gribe ind og derfor befalede Moses at skrive slaverilove ind som en del af Israels juridiske system.

Polygami (og i mindre grad polyandri) blev almindeligt i mange samfund. Og når vi leder efter data i Biblen, finder vi talrige eksempler på polygami.

- Berømte polygamister er Abraham (Første Mosebog 16:3), Jakob (Første Mosebog 35:23-26) og Salomon (Første Kongebog 11:3). Men der er mange andre.
- Selv i Det Nye Testamente er der ingen generel fordømmelse, hvis man har mere end en kone (Paulus' Første Brev til Timotheus 3:2).
- Trods Davids mange synder, inklusive hans polygami, beskriver Gud ham som en "mand efter sit hjerte" (Første Samuelsbog 13:14; Apostlenes Gerninger 13:22).

Fra gammel tid og frem til i dag er mange ægteskabelige konstellationer endt i skilsmisse. I Det Gamle Testamente er der klare restriktioner i forhold til skilsmisse og nyt ægteskab (fx Matthæusevangeliet 5:31-32; 19:9; Markusevangeliet 10:4): Men Det Gamle Testamente var mere eftergivende (Anden Mosebog 21:7-11; Femte Mosebog 24:1-4; Malakias' Bog 2:16).

Hvad kan vi udelede af dette? Guds ideal skulle ikke forkastes, men Gud var villig til at imødekomme ændringerne i samfundet. Han gav sit folk plads til at håndtere det, der ikke levede op til idealet.

Er Gud også imødekommende over for parforhold mellem to af samme køn?

Der står ikke meget i Biblen om homoseksuelle forhold, og det, der står, er ikke altid entydigt. Men når vi går ud fra præmissen om, at homoseksualitet ikke var en del af Guds oprindelige plan (som de fleste kristne vil argumentere for), kan vi konkludere, at Biblens overordnede budskab er, at Gud er villig til at imødekomme ændringer i forhold mellem mænd og kvinder, og at det også vil omfatte det fremkommende fænomen homoseksualitet.

Det er helt bevidst, at jeg bruger det vage ord "fremkommende". Indtil videre er forskerne nemlig på ingen måde tæt på nogen former for konsensus i forhold til at forklare, hvorfor mennesker er tiltrukket af personer af det samme køn. Nogle har understreget miljø og opvækst. Andre har peget på seksuelt misbrug eller, i mænds tilfælde, usunde forhold til kvinder. Andre igen er overbevist om, at der findes bevis for, at genetiske faktorer spiller en stor rolle, eller at homoseksualitet har at gøre med hormoner eller hjernens "kodning". Det er højst sandsynligt en kombination af flere faktorer; og indtil videre har vi ikke nogen fyldestgørende forklaring. Men én ting ved vi med sikkerhed: *homoseksualitet er ikke noget, man selv vælger.*

Seksuel orientering er ikke noget, vi bør eksperimentere med. Det er tydeligvis forkert, når heteroseksuelle beslutter at tage en homoseksuel "afstikker" eller den anden vej rundt. Paulus taler i direkte vendinger om seksuel aktivitet, som er naturstridig for den enkelte (Paulus' Brev til Romerne 1:26-27).

Homoseksualitet er en faktisk kendsgerning

Vi ved ikke præcist, hvor mange der har en "anderledes" seksuel (det vil sige ikke entydigt heteroseksuel) orientering. Et skøn spænder fra to og helt op til ti procent af befolkningen. Nogle lande påstår stadig, at der ikke findes nogen homoseksuelle inden for deres grænser; og hvis der er nogen form for homoseksualitet, er det ifølge dem importeret fra Vesten. Der er rigelig dokumentation for, at homoseksualitet har eksisteret hele vejen op gennem historien i alle kulturer, og at det i sandhed er et verdensomspændende fænomen. Den tragiske virkelighed er, at folk med en "anderledes" seksuel orientering stadig står over for alvorlige problemer i mere end firs lande. Og selv i dag har mange lande love, der forbyder homoseksuelle handlinger (indtil for ganske nylig også nogle vestlige lande).

Kristne bliver nødt til at erkende en virkelighed med "anderledes" seksuelle orienteringer. Mange brødre og søstre i deres trossamfund tilhører enten åbenlyst eller i hemmelighed "alfabet" - samfundet. De har ikke selv valgt deres orientering, ligesom deres heteroseksuelle trosfæller heller ikke har valgt deres. Kristne må vælge, hvordan de vil se homoseksualitet og håndtere andres eller deres egen "alternative" seksuelle orientering på en kristen måde.

I det følgende afsnit vil vi stille skarpt på forskellige bibeltekster, som ofte bruges til at banke homoseksuelle på plads. I den forbindelse må vi ikke glemme to grundlæggende elementer:

- a. Gud er kærlighed og ønsker, at Hans skabninger møder kærlighed.
- b. Gud er villig til at være imødekommende, når Hans oprindelige plan synes at være (eller er) uopnåelig.

Med dette i mente vil vi nu gå videre.

5. Homoseksualitet i Det Gamle Testamente

Man hører ofte, at Det Gamle Testamente indeholder nogle helt klare budskaber, der firkantet fordømmer alle former for homoseksualitet. Andre vil dog hævde, at forholdet mellem David og Jonathan viser, at disse mænd var om ikke homoseksuelle, så da i hvert fald biseksuelle. Da David beklager Jonathans død, siger han: *"Jeg holdt inderligt af dig. Din kærlighed var mig mere dyrebar end kvinders"* (Anden Samuelsbog 1:26). Der er dog ikke nogen endegyldige beviser for, at båndet mellem disse to mænd var tættere end to nære venners.

Når vi har at gøre med disse skriftsteder i Det Gamle Testamente, må vi stille os selv følgende fundamentale spørgsmål:

1. Er formuleringen af disse tekster altid så entydig, som en overfladisk læsning af nogle bibeloversættelser kunne tyde på?
2. Taler de gammeltestamentlige tekster, som enten direkte eller indirekte nævner homoseksualitet, om faste, vedvarende, kærlighedsbaserede parforhold mellem to af samme køn eller om andre homoseksuelle handlinger?

Det andet spørgsmål er lettest besvare. Der er på ingen måde noget, der tyder på, at "anti-homo"-teksterne afspejler nogen form for bevidsthed om seksuel orientering som en kendsgerning i livet – at det ikke er et spørgsmål om personligt valg, men en tilstand, man som person må leve med. Disse "anti-homo"-tekster må forstås i lyset af den gammeltestamentlige verden, hvor mandlig prostitution, særligt i forbindelse med kultdyrkelse, var almindeligt blandt Israels nabolande og ofte blev praktiseret hos Israelitterne (se Første Kongebog 14:24; 15:12; 22:46; Anden Kongebog 23:7; Jobs Bog 36:13-14).

Lad os se nærmere på de gammeltestamentlige tekster, der som oftest bliver citeret som bevis på, at homoseksualitet er en forfærdelig synd.

Femte Mosebog 23:18-19

Dette afsnit handler om seksuelt fordærv i en kultisk kontekst. Her er det nyttigt at se på forskellige bibeloversættelser. De viser nemlig med det samme, hvor stor en udfordring den oprindelige ordlyd har været at oversætte. Disse tre forskellige (danske) eksempelversioner illustrerer pointen:

Den Danske Bibel (autoriseret oversættelse 1992): *Ingen israelitisk kvinde eller mand må blive helligskøge. Du må ikke komme med skøgeløn eller hundebetaling til Herren din Guds hus, når du skal indfri et løfte, for Herren din Gud afskyr begge dele.*

Bibelen på Hverdagsdansk: *Religiøs prostitution er forbudt i Israel. Ingen, hverken mænd eller kvinder, må leve som prostitueret, og indtægter erhvervet ved prostitution må ikke bringes som løfteoffer til Herrens helligdom. Herren afskyr den slags.*

Ny Verden-oversættelsen af de Hellige Skrifter: *Ingen af Israels døtre må blive tempelprostitueret, og heller ingen af Israels sønner må blive tempelprostitueret. Det som en kvindelig prostitueret eller en mandlig prostitueret har fået i betaling, må I ikke bringe ind i Jehova jeres Guds hus for at opfylde et løfte, for de er begge afskyelige for Jehova jeres Gud.*

Tredje Mosebog 18:22

Du må ikke have samleje med en mand, som man har samleje med en kvinde. Det er en vederstyggelighed (autoriseret oversættelse 1992-version).

Denne tekst er heller ikke lige så entydig, som den umiddelbart ser ud til at være. En bogstavlig gengivelse af den oprindelige formulering er: *Med en mand skal du ikke nedlægge en kvindes nedlæggelser.* Ordet "med" er sat ind for at få teksten til at give mening. Forskerne er splittede omkring tekstens betydning.

En anti-homoseksuel læsning af teksten lægger som regel vægt på ordet *vederstygghed*, altså at noget er afskyeligt. For at bedømme ordets styrke, må man huske på, at ord relateret til afsky ganske ofte optræder i Det Gamle Testamente, i de fleste tilfælde i forbindelse med kostrelaterede restriktioner, upassende hellige ritualer eller generel upassende adfærd. Ordsprogenes Bog 6:16 (autoriseret oversættelse 1992-version) nævner "hovmodige øjne" og "løgnagtig tunge" som ting, Herren afskyr.

Derudover er der spørgsmålet om, hvorvidt alle de forskellige love, som er en del af den såkaldte "lov om hellighed" stadig er aktuelle i dag. Og hvis "loven" mod homoseksuelitet stadig gælder, betyder det så også, at de, der er involveret i homoseksuelle handlinger, skal modtage dødsstraf, ligesom loven tilskriver? (Se Tredje Mosebog 20:13).

Sodoma

Det mest citerede skriftsted om homoseksuelitet er stadig Første Mosebog kapitel 19. Beretningen om Sodoma har medført termen *sodomi*, der særligt bruges på engelsk. De fleste er overbevist om, at beretningen handler om åbenlys homoseksuel adfærd og Guds ubøjeelige fordømmelse af den. En omhyggelig læsning af teksten gør det dog tydeligt, at det er en forfærdelig fortælling om gruppevoldtægt, som bestemt ikke handler om faste parforhold mellem to individer af samme køn. Den centrale problemstilling i fortællingen vedrører gæstfrihed i nærøsten.

Lots løsning på situationen, hvor han tilbyder folkemassen sine to jomfruelige døtre, så de kan udleve deres seksuelle lyst, strider på alle måder med moderne værdier. Derudover er det interessant at læse, hvordan profeten Ezekiel beskriver Sodomas misgerninger: "[folket i Sodoma] levede i storhed, overflod og sorgløs tryghed, men rakte ikke de hjælpeløse og fattige hånden" (Ezekiels Bog 16:49). Der er mange andre steder i Biblen, hvor Sodoma bliver nævnt. Men, mærkeligt nok, nævner ingen af disse nogen seksuelle misgerninger.

Beretningen om skandalen i Gibea i Dommerbogen kapitel 19 og 20 minder meget om Sodoma, dog om muligt endnu mere rædselsfuld. Også her er den centrale problemstilling dog konceptet om gæstfrihed.

6. Hvad siger Det Nye Testamente?

Der er nogle få tekster i Det Nye Testamente, som ofte bliver citeret, når folk argumenterer for, at det at være homoseksuel mand eller kvinde eller at have enhver anden form for ikke-heteroseksuel orientering er syndigt. Det er dog værd at bemærke, at de fire evangelier ikke kommenterer på emnet. Nogle har foreslået, at der er en hentydning til homoseksualitet i fortællingen om Jesu helbredelse af den romerske officers tjener (Matthæusevangeliet 8:5-13). Tyder beskrivelsen af den særlige omsorg, som den romerske officer viste for din tjener, på mere end et herre-slave-forhold? Det kunne meget vel være, for det ville passe med vores viden om de romerske skikke på det tidspunkt.

Apostlen Paulus' breve indeholder nogle vers, der ved første øjekast synes at fordømme alle homoseksuelle praksisser. Men siger disse tekster nu virkelig det, de umiddelbart synes at sige? Hvis læseren nærmer sig disse tekster med en fast overbevisning om, at ethvert parforhold med to af samme køn er syndigt og er ivrig efter at finde noget, der kan bekræfte det synspunkt, vil det umiddelbart virke som om, at disse tekster understøtter holdningen. Men man bør forsøge at læse med en åben indstilling; og når vi læser Biblen må vi altid huske at anerkende den kulturelle og historiske baggrund, som en stor del af Biblen blev skrevet ud fra. Paulus levede og arbejdede i en romersk verden, hvor homoseksuel adfærd var ret almindelig: i de højere samfundslag havde en gift familiefar ofte et seksuelt forhold til en ung dreng. Det vi nu ville kalde *pederasti*. Der er all mulig god grund til at tro, at apostlen primært havde dette fænomen i tankerne, når han adresserede seksuel afvigelse. Der er dog ikke noget, der tyder på, at han var klar over, hvad det vil sige at have en seksuel orientering.

Paulus' Brev til Romerne 1:26-27

Dette skriftsted er særligt interessant. I første kapitel af hans brev til romerne beskriver Paulus menneskehedens moralske fordærv. Folk har bevidst ignoreret Guds befalinger:

Derfor prisgav Gud dem til vanærende lidenskaber: Deres kvinder udskiftede den naturlige omgang med den naturstridige, og ligeså opgav mændene den naturlige omgang med kvinden og optændtes af deres begær efter hinanden; mænd levede skamløst med mænd og pådrog sig derved den straf for deres vildfarelse, som de fortjente.

Det virker til, at Paulus henviser til heteroseksuelle mænd og kvinder, der har besluttet at handle *mod* deres natur og nu eksperimenterer med sex med en af samme køn. For homoseksuelle er det så afgjort ikke mod deres natur at være i et parforhold med en af samme køn. Hvis de derimod havde sex med en af det modsatte køn, ville de have været involveret i handlinger, der var unaturlige for dem. Uanset hvordan man udlægger teksten, handler den ikke om kærlige parforhold.

Paulus' Første Brev til Korintherne 6:9

Ligesom i andre skrifter fra den tid finder vi flere steder i de paulinske epistler en liste over dyder og laster. Det er denne tekst et eksempel på. I en fortolkning af teksten er bliver vi konfronteret med nogle græske ord, som er ret sjældne i Det Nye Testamente, og som er svære at oversætte. Det forklarer de mange forskellige læsninger i forskellige bibelversioner. Nedenfor finder vi blot tre eksempler på, hvordan oversætterne har haft vanskeligheder med at udlægge teksten:

Ved I ikke, at uretfærdige ikke skal arve Guds rige? Far ikke vild! Hverken utugtige eller afgudsdyrkere eller ægteskabsbrydere eller mænd, der ligger i med mænd,... (Autoriseret 1992)

Ved I ikke, at de, der lever i oprør mod Gud, ikke får del i Guds rige? Pas på, at I ikke bedrager jer selv! Mennesker, der lever i seksuel synd eller utroskab, i homoseksualitet eller afgudsdyrkelse, vil ikke få del i Guds rige. (Hverdagsdansk)

Er I ikke klar over at uretfærdige mennesker ikke vil komme til at arve Guds rige? Lad jer ikke vildlede. De der lever et seksuelt umoralsk liv, tilbeder afguder eller begår ægteskabsbrud, mænd der lader sig bruge til homoseksuelle handlinger, mænd der lever som homoseksuelle,... (Ny Verden)

Malakoi er et af de græske ord, som langt fra er entydigt. Ordets kerne betyder noget i retningen af "blødsødne". I Lukasevangeliets 7:25 bruges ordet som henvisning til mænd, der har ikklæder sig dyrt tøj.

Et andet ord i teksten, der har medført megen diskussion, er *arsenokoitai*. Det henviser til "seksuelt perverse" og højst sandsynligt også til homoseksuelle; men ordets associationer synes at være blevet udnyttet.

Paulus' Første Brev til Timotheus 1:8-10

En lignende tekst, der ofte bliver citeret, finder vi i Paulus' første brev til Timotheus. En sammenligning mellem den autoriserede oversættelse og oversættelsen til hverdagsdansk indikerer, at oversætterne også i dette tilfælde ikke altid var helt sikre på, hvilke ord de skulle bruge.

Men vi ved, at loven er god, hvis man bruger den, som lov skal bruges, og når man ved, at en lov ikke er bestemt for retskafne, men for lovbrudere og genstridige, for gudløse og syndige, for spottere og ugudelige, for dem, der slår deres far eller mor ihjel, for drabsmænd, utugtige, mænd, der ligger i med mænd, bortførere, løgnere, menedere, og hvad der ellers strider mod den sunde lære... (Autoriseret 1992)

En lov er en god ting, hvis man altså bruger den rigtigt og forstår, at den ikke er til for dem, der gør det rigtige i forvejen, men for dem, der er lovløse og oprørske. Loven finder anvendelse over for de gudløse og respektløse syndere, dem, der ikke er kommet til tro, og folk, der gør vold mod forældre og begår mord, folk der lever i seksuel synd, homoseksualitet eller er slavehandlere, folk der lyver og afgiver falsk forklaring eller på anden måde handler i modstrid med den sunde lære. (Hverdagsdansk)

Når vi læser denne tekst, må vi spørge os selv: Hvad taler Paulus rent faktisk om? Mange teologer hævder, at nogle af de centrale ord er tvetydige, og at de muligvis slet ikke refererer til homoseksualitet. Men selv hvis de gør, betyder det ikke, at Paulus' ord adresserer problemstillingerne ved seksuel orientering eller faste monogame parforhold mellem to af samme køn.

7. "Generøs Rummelighed"

I nyere tid har adskillige trosretninger anerkendt, at en persons seksuelle orientering ikke er et spørgsmål om valg, og at alle mennesker, uanset deres seksualitet, skal accepteres fuldt ud og have lov til at deltage i alle kirkens aktiviteter. Nogle trosretninger har homoseksuelle præster og behandler ægteskab mellem to af samme køn på lige fod med ægteskab, hvor parterne har forskellige køn. Der er dog også mange kirker (som eksempelvis den romersk-katolske kirke), der stadig anser homoseksuelle forhold som "unaturlige" og moralsk uforvarselige. Den eneste mulige vej for homoseksuelle, siger de, er at leve i seksuel afholdenhed. De protestantiske trosretninger positionerer sig forskelligt, og globale trossamfund (fx anglikanisme) oplever store interne stridigheder.

Det officielle synspunkt hos syvendedagsadventister ligner den katolske kirkes: homoseksuelle er velkomne og kan blive medlemmer, hvis de ikke praktiserer deres homoseksualitet. I nogle dele af verden, og i mange lokale menigheder, er holdningerne gradvist ved at vende og blive mere og mere accepterende. Desværre er der stadig nogle adventister, der tror, at homoseksualitet er en tilstand, der kan blive "helbredt", men det standpunkt mister opbakning og er blevet fordømt internationalt af psykiatriske, psykologiske og sociale organisationer.

Hvad siger Biblen?

Mange kristne, herunder mange adventister, tror, at Biblen slår hårdt ned på ethvert parforhold med to af samme køn. Meningerne vil fortsat være delte, men al erfaring viser, at disse meninger ofte mejslet i sten og ikke sådan lige er til at ændre. Det grundlæggende spørgsmål er: *Hvordan læser vi Biblen?* Vælger vi den simple læsemetode, hvor Biblens ord bliver taget bogstavligt, hvis det er muligt? Eller forsøger vi at lade Biblens underliggende budskab tale til os i vores tid og kultur? Har vi forståelse for den historiske og kulturelle kontekst i de såkaldte "anti-homo"-tekster? Er vi villige til at acceptere, at Biblens forfattere, som fx Paulus, aldrig havde hørt om "seksuel orientering"? Er vi sikre på, at de bibelsteder, der enten direkte eller indirekte henviser til homoseksualitet, taler om vores nuværende situation og vedrører kærlige, langvarige, faste parforhold mellem to af samme køn? Sagt med andre ord: *Forventer vi at finde svar på spørgsmål, som Biblen ikke stiller?*

En vej frem?

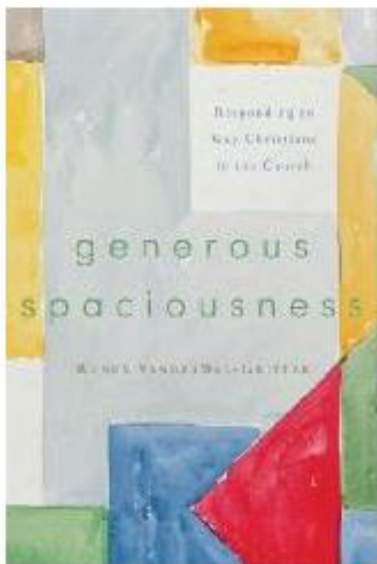
Så hvordan kommer vi videre i forhold til "alfabet"-folket med tanke på den opdelte kristne kirke (inklusive adventistkirken)? Den bedste (i hvert fald mest pragmatiske) vej vil muligvis være at tilgå det fra et human og pastoralt perspektiv.

Selv hvis vi skulle argumentere for, at heteroseksualitet var Guds oprindelige plan for menneskelige forhold, må vi være villige til at anerkende, at denne ideelle situation ikke længere eksisterer. Heteroseksualitet har ikke genvundet sin oprindelige perfektion; og det er også en kendsgerning, at en betydelig procentdel af alle mennesker i hele verden og i alle kulturer opdager – ofte snarere før end siden – at de er "anderledes." Biblen giver os bevis på, at Gud imødekommer situationer, som ikke fuldstændigt afspejler hans oprindelige plan.

Mange heteroseksuelle ægteskaber mislykkes, og skilsmisse er en realitet. Det er aldrig nogen nem løsning, og kirken vil blive ved med at opretholde det bibelske ideal om ægteskabspagten "til døden os skiller." Som de fleste trosretninger har adventistkirken i højere grad en pastoral tilgang fremfor en bibelsk tilgang til skilsmisse.

Kunne det princip måske også vise vej i forhold til homoseksualitet? Kunne kirken i stedet for at handle ud fra nogle få bibelsteder, som kan tolkes på forskellige måder, implementere en tilgang baseret på accept og nåde mod dem, som er tiltrukket af personer af samme køn? Viser det eksempel, som Kristus efterlod os, ikke, at det ved enhver tvivl altid er bedre at tage fejl ved at tage kærlighedens, nådens og forståelsens parti?

Det er forkert at udelukke folk på grund af deres seksuelle orientering. "Alfabet"-mennesker skal være i stand til at føle sig sikre i kirken. De bør aldrig blive udstødt, dømt eller diskrimineret.

Heteroseksuelle må indse, at de aldrig vil forstå den svære situation, som dem, der er anderledes, befinder sig i. Wendy VanderWal-Gritter, en kristen reformeret præst og tidligere officielt medlem af Exodus-organisationen, skrev: *"For de af os, der er hetero og ikke tilbringer alverdens tid med at bearbejde, vride, skjule eller håndtere vores homoseksualitet, tror jeg, at der altid vil være et hul i vores forståelse af, hvordan det er altid at være tiltrukket af det samme køn."*

Hendes oplevelse afspejler i høj grad min egen: *"Ved de seneste år at opbygge forhold med homoseksuelle kristne har jeg på en meget håndgribelig måde fået lov at opleve det vildnis, som Guds nåde kan være... Jeg er blevet konfronteret med mit eget fattige syn på Gud. Et syn, som ofte forventede nærighed i Guds nåde fremfor overdådig accept."*¹

Ærkebiskop Desmond Tutu sagde engang: *"Jeg kan på ingen måde forestille mig, at Gud vil sige: 'Jeg vil straffe dig, fordi du er sort – du skulle have været hvid; jeg vil straffe dig, fordi du er en kvinde – du skulle have været en mand; jeg vil straffe dig, fordi du er homoseksuel – du burde have været heteroseksuel.' Jeg kan på ingen måde tro, at det er sådan, Gud ser tingene."*

Hvem kan egentlig argumentere mod det?

¹ *Gracious Spaciousness*, Baker Publishing House, 2014, pp. 51-52.

Endelig . . .

For noget tid siden blev der produceret en film med den ret provokerende engelske titel *Seventh-Gay Adventists*.² Den fortæller historien om nogle homoseksuelle par og deres forhold til Adventistkirken. Jeg var rørt over historien om to unge mænd, der besluttede at gifte sig. En af dem henvendte sig til sin bror, en adventistpræst, med henblik på at forestå en velsignelsesceremoni af ham og partneren. Præstebroren fandt dog ud af, at han ikke måtte forestå en sådan ceremoni, da hans kirke ikke anerkender et ægteskab mellem to personer af samme køn som gyldigt. Men efter en del sjælelige overvejelser besluttede han alligevel at gøre det. Hans ord har brændt sig fast: *"Hvis jeg gør noget forkert, eller hvis jeg ikke ved, hvad jeg skal gøre... 'Hvis vi tager fejl, så lad os da tage nådens parti fremfor fordømmelsens og hårdhedens parti.'"* Disse sidste ord, som er citeret fra et brev af Ellen G. White (Brev 16, 1887), indkapsler det, der er blevet min faste overbevisning. Hvis man er i tvivl om, hvad man skal gøre, så lad os altid vælge kærlighedens og barmhjertighedens vej fremfor fordømmelsens og afvisningens vej. Jeg er overbevist om, at det er denne vej, som Jesu Kristi følgere må vælge.

---

² Filmen er produceret af Daneen Akers og Stephen Eyers. Man kan downloade filmen gratis gennem <http://www.sgamovie.com/free>.